

DOBSZAY LÁSZLÓ ~ NÉMETH ISTVÁN

A MAGYAR NÉPÉNEK
NÉPZENEI FELVÉTELEKEN

HUNGARIAN FOLK HYMNS
FIELD RECORDINGS

8 KAZETTA

MAGYAR EGYHÁZZENEI TÁRSASÁG
1997

Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Felelős kiadó: Enyedi Pál

A címlapon Németh István felvétele

A századunk első felében megjelent magyar egyházi reform-énekeskönyvek (Szent Vagy Uram!, Református énekeskönyv) a XVIII. század vége óta észlelt „hanyatlás” megállítása és visszafordítása érdekében a XVI–XVII. századi gyűjtemények értékeihez nyúltak, egy ősbibb magyar énekhagyomány föllevenítésével akarták megjavítani az egyházi éneklést. A szerkesztés korában azonban még nem kerülhettek el néhány olyan fogyatékoságot, melyet a közelmúlt tudományos és egyházzenei törekvései kezdtek meg helyrehozni.

Hogy csak kettőt említsünk: Csomasz Tóth Kálmán, Papp Géza és mások munkássága után nyilvánvaló lett, hogy népénekeinkről helyes képet csak a felekezeti határvonalak átlépésével lehet alkotni. A magyar népénekkincs nagyobb és értéke-
sebb része eredetében ökuménikus jellegű.

A korábbi reform-énekeskönyvek még nem vettek tudomást a Kodály által felállított és igazolt elvről: régi énekeskönyveink nem értelmezhetők a népzene ismerete nélkül. A régi énekeskönyvek merev, olykor hibás kottaképeit szinte korrigálják a népzenei felvételek, a magyar éneklési stílus igazi szépsége pedig kizárólag e felvételekben bontakozik ki. Ismerni, tanítani, vezetni a népéneket ma már nem lenne szabad anélkül a tapasztalat nélkül, melyet sok népzenei felvétel meghallgatásával (ha már nem a „terepen”) megszerezünk.

„A magyar népének” című tankönyvemben már ilyen alapon kíséreltem meg összefüggő képet adni gyülekezeti éneklésünk kincseiről. Az énekeket stíluscsoportok szerint ismertettem, egymással összevetve a felekezeti „variánsokat”. Bőséges helyet kapott e könyvben a népzene tanúsága is. Egy könyv azonban természetesen nem tudja bemutatni a legfontosabbat: magát a hangzó éneket. Ezt pótolja a jelen kazetta-sorozat: mondhatni a tankönyv hangzó melléklete.

Tartalma is, beosztása is a tankönyvet követi. Csak azokat az énekeket tartalmazza, melyek a mai evangélikus, katolikus vagy református énekeskönyvben szerepelnek, s természetesen csak azokat, melyek folyamatos népzenei élete a XX. századi felvételek által bizonyítható volt. Nem szerepelnek itt a szerkesztők által felújított („revival”) régi tételek. Ez némi aránytalanságot okoz a felekezetek között: az evangélikusoknál – sajátos történeti okok miatt – alig mutatható ki egy többszázados élő hagyomány. A reformátusoknál a XIX. századi félresikerült újítás kiirtotta a legszébb, legreformátusabb énekanyag nagy részét, s az csak a régi könyvek alapján került vissza félszázaddal ezelőtt a gyülekezeti használatba. A katolikusoknál egészen a Szent Vagy Uram-ig nem volt „hivatalos” énekeskönyv, így – bár sok selejttel vegyesen – a helyi közösségek hagyományos énekstílusukkal és számos szép variánssal életben tartották a régi énekek nagy részét. Így az a sajátos helyzet állt elő,

hogy nemegy ősi református éneket is jobb állapotban találtak meg a gyűjtők katolikus falvakban, mint református közösségekben. Bár a Szent Vagy Uram! lelkes terjesztői sajnos tüzzel-vassal (de legalábbis: lelki terrorral és gúnyolódással) irtották ezt az élő hagyományt, az 1930 és 1970 közti gyűjtések még így is bőséges betakarítást tettek lehetővé.

Kazettáink a tankönyv sorrendjében mutatnak be néhány példát az egyes énekekre. E példákat úgy válogattuk, hogy egy adott éneket esetleg több jellegzetes variánsában, az egyes tájakra jellemző előadási stílusban hallhason az érdeklődő. Az anyag összegyűjtése és elrendezése után kiderült, hogy maradt még fél kazettányi hely. Erre végülis a népi vallásos recitálás emlékeiből gyűjtöttünk össze függelékképpen harminc percnyi anyagot.

A példákat alig kommentáljuk, hiszen az olvasó bőséges információt kaphat a fent említett tankönyvből. Rövid megjegyzések nélkül azonban nem érthetők vagy nem azonosíthatók az első kazettának és a függeléknek darabjai. Ennyi következtetlenséget a hallgató bizonyára meg fog bocsátani. Az egyes példákat a következő adatokkal kísérjük:

Sorszám a kazettán – Sorszám a tankönyvben (vastag nyomtatással) – Szövegkezdet – A gyűjtés helye (falu és megye), – Az énekes(ek) neve (három fő fölött csak utalással a csoportos énekre). A gyűjtő neve (csoportos gyűjtés esetén az első három név), – A gyűjtés éve. – A hangfelvétel (lemez, szalag) leltári száma. – Esetleges megjegyzések – Időtartam.

Végül kötelességem a nagy elődökön, a szorgos gyűjtőkön kívül köszönetet mondani Németh Istvánnak, aki nemcsak a technikai munkálatokat végezte, hanem nagy segítségemre volt az anyagválogatásban is.

Dobszay László

GREGORIÁN EREDETŰ NÉPÉNEKEK

1. **101.** *Téged, Isten, dicsériünk* 6'08"
 Lövéte (Udvarhely), tömegének. Vikár L., 1962. AP 4511b.
 Az ókeresztény „Te Deum” himnusz a korábbi hagyományokra visszamenő
 Pázmány-fordításban, a középkori magyar dallamvariánsból származó erdélyi
 dallamon.

Válogatott példák gregorián zsoltártónusok népi használatára:

2. **103.** *Dicsérjétek, szolgálk az Urat* 1'14"
 Tornynosnémeti (Abaúj-Torna), 10 előénekes. Domokos M., Szendrei J., 1967.
 AP 6527b5.
3. **103.** *Dicsérjétek az Urat, minden népek* 1'04"
 Diószin (Moldva), Benke Jánosné Benedek Rózsi. Domokos P. P., 1961.
 AP 4659a.
4. **103.** *Magasztalja az én lelkem az Urat* 1'28"
 Tornynosnémeti (Abaúj-Torna), 10 előénekes. Domokos M., Szendrei J., 1967.
 AP 6527b8.
5. **103.** *Harmatozzatok, egek, onnan felől* 53"
 Pereg (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Gránitz Péter. Volly I., 1937. Gr 14Ba.
6. **103.** *Boldog férfiú, ki az Urat féli* 1'20"
 Fáj (Abaúj-Torna), 7 előénekes. Szendrei J., Sztanó P., 1965. AP 5382a.
7. **103.** *Az Úr angyala köszönté a Szűz Máriát* 2'25"
 Klézse (Moldva), 6 asszony. Kallós Z., Németh I., 1993. AP 17814c. Tonus
 peregrinusból népi alakítás.
8. **103.** *Magasztalja, magasztalja az én lelkem* 4'01"
 Diószin (Moldva), Benke Jánosné Benedek Rózsi. Domokos P. P., 1961.
 AP 4659b. A „Magnificat” erdélyi-moldvai dallama.
9. **105.** *Kezdődik Jeremiás próféta siralma* 2'00"
 Tornynosnémeti (Abaúj-Torna), Tóth András ének és orgona, később tömegé-
 nek. Domokos M., Szendrei J., 1967. AP 6531k. Lamentáció-dallam.
10. **105.** *Jézus, élő Istennek szent Fia* 56"
 Diószin (Moldva), Benke Jánosné Benedek Rózsi. Domokos P. P., 1950.
 Gr 140Ba. Erdélyi litánia-dallam.
11. **105.** *Uram, irgalmazz nekünk* 1'02"
 Galgahévíz (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Tóth Gáborné Zsíros Margit. Dob-
 szay L., 1968. AP 10099c. Litánia-dallam.
12. **105.** *Circumdederunt me* 2'16"
 Tornynosnémeti (Abaúj-Torna), Maczega Ferencné Ruzsinkovics Veron,
 Paszternák István. Domokos M., Szendrei J., 1967. AP 6529j. A temetési
 invitatorium latinul.

13. **105.** *Körülvettek engem a halál félelmi* 1'31"
Szék (Szolnok-Doboka), Szováti Péter. Szendrei J., 1969. AP 7290d. A temetési invitatorium magyarul.

I/B

1. **107.** *Született világ Megváltója* 1'14"
Diószin (Moldva), Benke Jánosné Benedek Rózsi. Domokos P. P., 1950. Gr 133Bb. Tropizált karácsonyi Kyrie.
2. **107.** *Kyrie eleison* 1'12"
Lábnik (Moldva), Nyisztor András Ferenc. Domokos P. P., Rajeczky B., 1954. Gr 215Aa. Tropizált húsvéti Kyrie.
3. **107.** *Kyrie eleison. – Gloria in excelsis Deo* 6'01"
Nagypatak (Moldva), tömegének. Szendrei J., 1968. M 6336A2. Az ún. IX. gregorián mise két tétele népi előadásban.
4. **107.** *Adj, Uram, őnékik örök nyugodalmat* 1'07"
Lábnik (Moldva), Nyisztor András Ferenc. Domokos P. P., Rajeczky B., 1954. Gr 215Ba. A halotti mise introitusa (Requiem) magyar fordításban.
5. **107.** *Uram Isten, siess* 37"
Haraszi (Verőce), Batona Józsefné Istóka Mária, Sülyös Miklósné Istóka Rebeka. Kiss L., 1969. AP 6986m. A zsolozsmakezdő invokáció („Deus in adiutorium”) gyülekezeti énekké alakult formája.
6. **109.** *Pange lingua gloriosi* 2'45"
Klézse (Moldva), hat asszony. Kallós Z., Németh I., 1993. AP 17817b. A latin himnusz népi előadásban.
7. **109.** *Azért ezt a nagy szentséget* 36"
Istenmezeje (Heves), István Lajosné. Dobszay L., 1967. AP 6264i. A „Pange lingua” záró versszakai magyar fordításban.
8. **124.** *Mivel már besetétédett* 1'26"
Bogács (Borsod), asszonyok. Víg R., Sztanó P., 1963. AP 5893a. A „Te lucis ante terminum” magyar fordítása a „Veni Creator” himnuszából származó dallamra énekelve.
9. **125.** *Küldé az Úristen* 50"
Kopács (Baranya), asszonyok. Kiss L., 1968. AP 6962a. A „Mittit ad Virginem” sequentia református népénekké alakult változata.
10. **126.** *Menj el sietséggel* 28"
Váraszó (Heves), 4 asszony. Dobszay L., 1967. AP 6257f. A „Mittit ad Virginem” sequentia késői, négy soros népénekké alakult változata.
11. **126.** *Paradicsomkertbe* 36"
Szakmár-Felsőerek (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Romsics Jánosné Szabadi Mária. Kiss L., 1957. AP 2112b. Az előbbi népének népszokás-dallamként.

12. **126.** *Zendülj fel, Szent János* 1'22"
Kárásztelek (Szilágy), Bánya Józsefné Szabó Julianna. Víg R., Sztanó P., 1963. AP 4723a. A 11. sz. népének dallamváltozata névnapköszöntőként.
13. **126.** *Ó, hol vagy magyarok* 4'37"
Somoska (Moldva), Benke Mária. Kallós Z., 1965. AP 6337i. A 11. sz. népének moldvai változata.
14. **128.** *A nap nagy haragnak napja* 1'42"
Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Németh I., 1975. AP 9794b. A „Dies irae dies illa” sequentia fordítása.
15. **128.** *Az nap harag napja leszén* 37"
Lábnik (Moldva), Nyisztor András Ferenc. Domokos P. P., Rajeczky B., 1954. Gr 215Bb. A „Dies irae dies illa” sequentia fordítása.
16. **128.** *Csengitének mennyországban* 1'44"
Szabófalva (Moldva), Szeszku Ferencné Pers Mária. Kallós Z., Németh I., 1993. AP 17826d. Apokrif imádság a „Dies irae” népi dallamára alkalmazva.
17. **145.** *Victimae paschali* 1'30"
Klézse (Moldva), asszonyok. Kallós Z., Németh I., 1993. AP 17817e. Latin sequentia népi előadásban.

II/A

KÖZÉPKORI KANCIÓKBÓL LETT NÉPÉNEKEK

1. **201.** *Krisztus feltámadott* 1'00"
Hadikfalva (Bukovina), asszonyok. Németh I., Kóka R., 1996. DAT 101/35.
2. **202.** *Gyermek született Betlehembe* 34"
Menyhe (Nyitra), Fülöp Máténé Gál Ilona. Manga J., 1938. Gr 40Ba.
3. **203.** *Leborulva imádja a szent szűz kisedét* 1'05"
Váraszó (Heves), Sípos Albertné. Dobszay L., 1967. AP 6257zs.
4. **203.** *Sír az Isten Báránya* 42"
Vitnyéd (Sopron), lányok. Borsai I., Sztanó P., 1963. M 2314/6.
5. **204.** *Nekünk született mennyei Király* 43"
Tatráng (Brassó), Buna Györgyné Sára Sára, Csabai Sándorné Molnár Anna, Koszta Istvánné Sára Ilona. Domokos P. P. 1958. AP 3944j.
6. **204.** *Új esztendőbe mi vigadjunk* 30"
Vadász (Arad), Szabó Sándorné Vágó Zsuzsa. Szendrei J., 1963. AP 5167a.

7. **205.** *Föltámadt Krisztus e napon* 49"
Lészped (Moldva), Demeter Antalné János Anna. Kallós Z., 1963. AP 4629a.
8. **205.** *Föltámadt Krisztus e napon* 35"
Lábnik (Moldva), Nyisztor András Ferenc. Domokos P. P., Rajeczky B., 1954. Gr 215Ac.
9. **205.** *Föltámadt Krisztus e napon* 1'48"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Ferenczi I., Németh I., 1975. AP 9817a.
10. **205.** *Föltámadt Krisztus e napon* 1'13"
Fáj (Abaúj-Torna), férfiak. Szendrei J., Sztanó P., 1965. AP 5843c.
11. **205.** *Föltámadt Krisztus e napon* 2'09"
Kárásztelek (Szilágý), Bánya Józsefné Szabó Julianna. Víg R., Sztanó P., 1963. AP 4723e.
12. **205.** *Föltámadt Krisztus e napon* 1'02"
Vindornyaszőlős (Zala), Salamon Jánosné Sabjanics Gizella. Kerényi Gy., Gábor J., 1966. AP 6175b.
13. **206.** *Úr Krisztus feltámadott* 2'36"
Csíkrákos (Csík), Péter Sándor. Sárosi B., 1967. AP 6581h.
14. **206.** *Úr Krisztus feltámadott* 1'23"
Klézse (Moldva), Lőrinc Györgyné Hodorog Luca. Kallós Z., 1988. AP 18179f.
15. **206.** *Örömmünnepe ez nekünk* 39"
Zalavár (Zala), Király Andrásné Molnár Mária. Péczely A., Gábor J., 1956. AP 1635g.
16. **207.** *Síralmunknak oka* 1'52"
Lövéte (Udvarhely), Tókos Péterné Orbán Rozália. Vikár L., 1963. AP 4501e.
17. **209.** *Hogy eljött az idők teljessége* 1'30"
Haraszi (Verőce), Batona Józsefné Istóka Mária, Sülyös Miklósné Istóka Rebeka, Sülyös Jánosné Balázs Mária. Kiss L., 1969., AP 6987i.
18. **209.** *Régtől fogva kik velem valának* 1'24"
Fáj (Abaúj-Torna), férfiak csoportja. Szendrei J., Sztanó P., 1965. AP 5843g.
19. **209.** *Magos hegyén sötét olajfáknak* 2'24"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Ferenczi I., Németh I., 1975. AP 9815a.
20. **209.** *A fényes nap immán elnyugodott* 3'01"
Lészped (Moldva), Simon Ferenc Józsefné Fazekas Ilona. Domokos P. P., Rajeczky B., 1954. Gr 209A.
21. **209.** *A fényes nap immár elnyugodott* 1'37"
Csíkrákos (Csík), Péter Sándor. Sárosi B., 1967. AP 6581i.

II/B

1. **209.** *A fényes nap immár elnyugodott* 2'58"
Kápolnásfalu (Udvarhely), csoport. Ullmann P., 1981. AP 12602e.
2. **209.** *Éltem legszebb aranyidejébe* 1'14"
Hertelendyfalva (Torontál), Nagy Márton. Kiss L., 1966. AP 6020a.
3. **209.** *Jézus Krisztus drága piros vére* 3'14"
Hadikfalva (Bukovina), Kovács Balázsné Bíró Borbála. Kiss L., 1966. AP 5918a.

4. **211.** *Csordapásztorok* 3'06"
Nyíracád-Asszonyrézspusztá (Szabolcs), Jobbágy Istvánné Vasvári Erzsébet. Papp J., Sztanó P., 1971. AP 6925f.
5. **211.** *Csordapásztorok* 48"
Bélapátfalva (Borsod), Poós Józsefné Ferenc Hermina. Szendrei J., 1964. AP 5180f.
6. **211.** *Isten áldja meg* 33"
Fáj (Abaúj-Torna), betlehemezők csoportja. Szendrei J., Sztanó P., 1965. AP 6518i.
7. **211.** *Csordapásztorok* 3'01"
Lészped (Moldva), Demeter Antalné Jánó Anna. Kallós Z., Sztanó P. 1963. AP 4837a.
8. **211.** *Csordapásztorok* 4'39"
Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9805e.
9. **211.** *Csordapásztorok* 34"
Barslédec (Bars), Székel Ferencné Dubaj Mária. Dobszay L., Rajeczky B., 1970. AP 7271m.
10. **211.** *Csordapásztorok* 56"
Gyömöre (Győr), négy énekes. Szendrei J., 1967. AP 6503b.
11. **211.** *Csordapásztorok* 1'20"
Lacháza (Verőce), Kovács Ferencné Kola Vera, Kola Mária. Kiss L., 1969. AP 6994m.
12. **211.** *Isten áldja meg* 22"
Szakmár-Felsőerek (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), négy fiú, Kiss L., Kertész Gy., 1953. AP 754f2.

13. **213.** *Ó fényességes szép hajnal* 1'20"
Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos P. P., 1955. AP 6944b.
14. **213.** *Ó fényességes szép hajnal* 35"
Büttös (Abaúj-Torna), Orehócki Miklósné Veres Erzsébet. Domokos M., Szendrei J., 1968. AP 7878a.

15. **213.** *Ó fényességes szép hajnal* 30"
Szécsény (Nógrád), Domán Andrásné Oláh Borbála. Mathia K., 1958.
AP 2746b.
16. **213.** *Ó fényességes szép hajnal* 3'25"
Szilágyi (Bács-Bodrog), Balog Andrásné Illés Julianna. Kiss L., Balázs L.,
1969. AP 7039k.

III/A

1. **214.** *A Krisztus mennybe felméne* 1'08"
Haraszi (Verőce), négy asszony. Kiss L., 1969. AP 6988c.
2. **214.** *Üdvözítőnk feltámadott* 1'59"
Barslédéc (Bars), Farkas Mihályné Mozga Franciska. Dobszay L., Rajeczky
B., 1970. AP 7279k.
3. **214.** *A Krisztus mennybe felméne* 1'06"
Józseffalva (Bukovina), Borbáth Jeromos. Kiss L., Sztanó P., 1963.
AP 4879a.
4. **214.** *A pünkösdek jeles napja* 1'49"
Kapospula (Somogy), Gyurkó Jánosné Vörös Rozália. Kerényi Gy., Gábor J.,
1962. AP 4574b.
5. **214.** *A pünkösdek jeles napja* 55"
Kisbodak (Moson), Bán Pálné. Dobszay L., 1967. AP 7109d.
6. **214.** *A pünkösdek jeles napja* 37"
Vitnyéd (Sopron), lányok. Borsai I., Sztanó P., 1963. AP 10726a.
7. **215.** *Dicsőség mennyben Istennek* 34"
Csíkrákos (Csík), Péter Sándor. Sárosi B., 1967. AP 6583i.
8. **215.** *Dicsőség mennyben Istennek* 41"
Andrásfalva (Bukovina), betlehemezők nagyobb csoportja. Kiss L., Sztanó P.,
1966. AP 6628m.
9. **215.** *Az Istennek szent angyala* 43"
Selyeb (Abaúj-Torna), Kis Erzsébet. Paulovics G., 1959. AP 3084a.
10. **215.** *Boldog örömnapp derült ráink* 57"
Felpéc (Győr), Horváth József, Bozzay László. Szendrei J., 1968. AP 7877g.
11. **215.** *Az Istennek szent angyala* 21"
Beret (Abaúj-Torna), Firkala Istvánné Kléri Borbála. Domokos M., Szendrei
J., 1968. AP 7888c.
12. **215.** *Az Istennek szent angyala* 3'03"
Lőrincréve (Alsó-Fehér), Karsai György, Karsai Rákhel, Karsai Sára. Falvay
K., Karsai Zs., 1966. AP 8226d.
13. **215.** *Az Istennek szent angyala* 3'44"
Magyaró (Maros-Torda), Kocsis Miklós Barabás. Paulovics G., 1960.
AP 3258b.

14. **215.** *(Az Istennek szent angyala)* 1'27"
 Bogártelke (Kolozs), Boross Samu primás, Ármán Lajos kontrás, Gyurka Bertalan csellós, Boross Gyula bőgős. Kallós Z., Martin Gy., 1969. AP 7582d.
15. **215.** *Paradicsom mezejibe* 55"
 Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos P. P., 1955. AP 6945c.
16. **218.** *Itt is kerekedik* 3'05"
 Klézse (Moldva), Molotás Györgyné Kádár Erzsébet. Kallós Z., 1969. AP 13399a. A 17–18. népének stiláris mintája.
17. **218.** *Örülj, emberi nemzet* 35"
 Lészped (Moldva), Simon Ferenc Józsefné Fazekas Ilona. Domokos P. P., 1961. AP 4657b.
18. **218.** *Születésén Jézusnak* 58"
 Lészped (Moldva), Farkas Istvánné „Dulló” Kiskocsis Ilona, Demeter Antalné Jánó Anna, Bálint Erzsébet. Kallós Z., Kiss A., 1964. AP 7139g.

A REFORMÁCIÓ KORÁNAK NÉPÉNEKEI

19. **304.** *Bizonytalan voltát világ állapotának* 1'43"
 Szentegyházsfalu (Udvarhely), Lőrinc Mihályné Vitus Ágnes. Lajtha L., 1942. Gr 112Bb.
20. **304.** *Megszabadultam már én a testi haláltól* 2'02"
 Lacháza (Verőce), Kovács Ferencné Kola Vera, Kola Mária. Kiss L., 1969. AP 6993h.

III/B

1. **304.** *Megszabadultam már én a testi haláltól* 59"
 Pereg (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Joó Andrásné Kátai Mária. Volly I., 1937. Gr 15Ab.
2. **304.** *Megszabadultam már én a testi haláltól* 5'52"
 Béd (Nyitra), Fülöp Ferencné Kostyál Anna, Bengyák Gézáné Gál Ágota. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7276e.
3. **304.** *Halál adósságát én immár lefizettem* 2'17"
 Jánoshalma (Bács-Bodrog). Gusztonyi Jánosné Sándor Mária, Kollár Imréné Csincsák Etelka. Kiss L., 1963. AP 4615c.
4. **307.** *Ó, édes Megváltóm, ne nézd bűneimet* 1'19"
 Béd (Nyitra), Fülöp Imréné Gál Mónika. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7274e.
5. **307.** *Sokat írtak bölcsek világi dolgokról* 1'44"
 Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Németh I., 1975. AP 9792a.

6. **307.** *Ó, édes Megváltóm, ne nézd bűneimet* 1'06"
 Lészped (Moldva), Simon Ferenc Józsefné Fazekas Ilona. Domokos P. P., 1969. AP 9027g.
7. **307.** *Harc ember élete teljes életében* 46"
 Csökmő (Bihar), Cs. Szabó Károlyné Kádár Ágnes. Kiss L., Sztanó P., 1959. AP 3070a.
8. **307.** *Ó, édes Megváltóm, ne nézd bűneimet* 1'27"
 Lacháza (Verőce), Kovács Ferencné Kola Vera, Kola Mária. Kiss L., 1969. AP 6994e.
9. **308.** *Nyílj meg, magas égnek dicsőséges vára* 4'38"
 Csökmő (Bihar), Cs. Szabó Károlyné Kádár Ágnes. Kiss L., Sztanó P., 1959. AP 3069a.
10. **308.** *Szomorú a halál a gyarló embernek* 1'17"
 Alsóittebe (Torontál), asszonyok. Kiss L., 1968. AP 7051f.
11. **308.** *Keresztfán kívül vallott szerelmes Jézusom* 44"
 Mélykút (Bács-Bodrog), Körmöci Ignác. Kiss L., 1963. AP 4623f.
12. **309.** *Mikor Máriához az Isten angyala* 4'31"
 Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9797d.
13. **309.** *Mikor Máriához az Isten angyala* 2'09"
 Klézse (Moldva), Lőrinc Györgyné Hodorog Luca, Szabó Mártonné Kotyorka Erzsébet. Kallós Z., Kiss A., Andrásfalvy B., 1965. AP 7174h.

IV/A

1. **309.** *Mikor Máriához az Isten angyala* 1'50"
 Csíkrákos (Csík), Péter Sándor. Sárosi B., 1967. AP 6569d.
2. **309.** *Mikor Máriához az Isten angyala* 1'32"
 Méra (Kolozs), Kozma Györgyné Sándor Anna. Kallós Z., 1962. AP 4705a.
3. **311.** *Szörnyű nagy romlásra készül Pannónia* 1'10"
 Hertelendyfalva (Torontál), Kovács Júlia. Kiss L., 1966. AP 6015m.
4. **311.** *Mikor Egyiptusban egy pelikánmadár* 1'58"
 Haraszi (Verőce), Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka, Zucker Jánosné Istóka Mária, Ferenc Ábelné Marcsit Magda. Kiss L., Illés P. P., 1968. AP 6347g.
5. **312.** *A fényes nap immár lenyugodott* 2'02"
 Nikla-Hódoshátihegy (Somogy), Horváth Györgyné Kesztyűs Erzsébet. Együd Á., Németh I., 1975. AP 9369f.

6. **312.** *Jer, dicsérjük az Istennek Fiát* 1'18"
Haraszi (Verőce), Batona Józsefné Istóka Mária, Sülyös Miklósné Istóka
Rebeka, Sülyös Jánosné Balázs Mária. Kiss L., 1969. AP 6987e.
7. **312.** *Magos hegyén sötét olajfáknak* 1'52"
Menyhe (Nyitra), Fülöp Ferencné Kostyák Anna, Bengyák Gézané Gál Agata.
Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7282d.
8. **312.** *Gyászba borult Isten csillagvára* 2'07"
Istenmezeje (Heves), Bíró Jánosné, Suszter Istvánné, Bálint Józsefné. Dob-
szay L., 1967. AP 6263d.
9. **312.** *A fényes nap immár lenyugodott* 1'34"
Kárásztelek (Szilágy), Bányai Józsefné Szabó Julianna. Víg R., Sztanó P.,
1963. AP 4735a.
10. **313.** *Mi szent Atyánk, ki lakozol az égben* 37"
Haraszi (Verőce), négy asszony. Kiss L., 1969. AP 6988l.
11. **318.** *Az Úristen nekem édes táplálóm* 2'14"
Kórógy (Szerém), Papp Sándorné Paprika Ágnes, Szőlőskei Illésné Dezső
Julianna. Kiss L., 1969. AP 7000c.
12. **318.** *Mily igen jó az Úristent dicsérni* 1'13"
Hertelendyalva (Torontál), Kerekes Lajosné Györfi Panni. Kiss L., 1968.
AP 7087d.
13. **321** *Háborúsága Dávid királynak* 1'11"
Kórógy (Szerém), Papp Sándorné Paprika Ágnes, Szőlőskei Illésné Dezső
Julianna. Kiss L., 1969. AP 7000f.
14. **321.** *Ne hagyj elesnem, felséges Isten* 2'00"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1976.
AP 9844c.
15. **321.** *Ne hagyj elesnem, felséges Isten* 2'30"
Kórógy (Szerém), Kis Győke Sándor. Kiss L., Sípós M., 1968. AP 6983b.
16. **322.** *Mikoron Jézus Jeruzsálembé* 1'31"
Bácskertes (Bács-Bodrog), Janovics Jánosné Nagy Erzsébet. Kiss L.,
Sturcz J., 1969. AP 7031c.
17. **322.** *Epedve várták a pátriárkák* 53"
Tornyosnémeti (Abaúj-Torna), Tamás Ferencné Pozsgai Erzsébet. Domo-
kos M., Szendrei J., 1967. AP 6531j.

IV/B.

1. **323.** *Örül mi szívünk, mikor ezt halljuk* 1'45"
Sárvásár (Kolozs), Ambrus Sándorné Márton Kata. Kiss L., Víg R., 1969.
AP 7270b.

2. **323.** *Örül mi szívünk, mikor ezt halljuk* 1'04"
Haraszi (Verőce), 4 asszony. Kiss L., 1969. AP 6988g.
3. **324.** *Szent vagy örökké, Atya Úristen* 1'05"
Haraszi (Verőce), Batona Józsefné Istóka Mária, Sülyös Miklósné Istóka Rebeka, Sülyös Jánosné Balázs Mária. Kiss L., 1969. AP 6987d.
4. **324.** *Emlékezzél meg, te gyarló ember* 1'15"
Szentegyházasfalu (Udvarhely), Lőrinc Mihályné Vitus Ágnes. Lajtha L., 1942. Gr 108Ab.
5. **324.** *Emlékezzél meg, te gyarló ember* 3'37"
Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9830a.
6. **324.** *Szép violácska* 1'41"
Gyergyótekerőpatak (Csík), csoportos ének. Szendrei J., 1969. AP 7291e.
7. **324.** *Szép violácska* 1'50"
Csíkrákos (Csík), Péter Sándor. Sárosi B., 1967. AP 6569b.
8. **326.** *Siralmas nekünk földön életünk* 35"
Nyitragerencsér (Nyitra), csoportos ének. Kiss L., 1965. AP 5297c.
9. **326.** *Dicséred az Istent, te hív keresztény* 1'17"
Béd (Nyitra), Fülöp Ferencné Kostyál Anna, Bengyák Gézáné Gál Ágota. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7276f.
10. **326.** *Éjjel álmomba jutott az eszembe* 1'15"
Krestelovac (Pozsega), Szalai Józsefné Fehér Rózsa, Matusek Antalné Csuka Lujza. Kiss L., 1969. AP 7006b.
11. **327.** *Megszabadultam már én a testi haláltól* 1'44"
Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9833d.
12. **327.** *Szívem megaládván Tehozzád megyek* 43"
Haraszi (Verőce), csoportos ének. Kiss L., 1969. AP 6988k.
13. **330.** *Serkenj, lelkem, mély álmodból* 1'07"
Józseffalva (Bukovina), Mezei Mátyásné Mezei Anna. Kiss L., Sztanó P., 1963. AP 4883a.
14. **330.** *Serkenj, lelkem, mély álmodból* 3'18"
Istensegits (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9800b.
15. **330.** *Serkenj, lelkem, mély álmodból* 58"
Sándoregyháza (Torontál), Gábor István. Kiss L., 1969. AP 7102c.
16. **330.** *Serkenj, lelkem, mély álmodból* (klarinéton) 57"
Andrásfalva (Bukovina), Albert Pál. Domokos P. P., 1962. AP 4464h.

17. **333.** *Mint a fű, megszáradnak* 54"
Szenna (Somogy), Zóka Peti Lidia. Kiss L., Sztanó P., 1959. AP 2693e.
18. **334.** *Az Úristent magasztalom* 1'55"
Lövéte (Udvarhely), tömegének. Vikár L., 1962. AP 4510d.
- V/A
1. **334.** *Üdvözítőnknek szent anyja* 2'54"
Csíkrákos (Csík), Péter Sándor. Sárosi B., 1967. AP 6571b.
2. **334.** *Üdvözítőnknek szent anyja* 1'00"
Diószin (Moldva). Benke Jánosné Benedek Rózsi. Domokos P. P., 1950. Gr 133Aa.
3. **335.** *Seregeknek szent Istene* 1'12"
Tornyosnémeti (Abaúj-Torna), asszonyok csoportja. Domokos M., Szendrei J., 1967. AP 6527d.
4. **335.** *Seregeknek szent Istene* 1'34"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9808c.
5. **335.** *Végy be, kérlek, kegyelmedbe* 1'50"
Körösfő (Kolozs), Péntek Jánosné Szabó Ilona. Kiss L., Sztanó P., 1963. AP 5071b.
6. **335.** *Így fizet a földi világ* 1'26"
Lacháza (Verőce), négy asszony. Kiss L., 1969. AP 6993l.
7. **336.** *Úristennek szent fia* 44"
Kénos (Udvarhely), Mózes Mihály. Sárosi B., 1967. AP 7331c.
8. **336.** *Jer, mindnyájan örvendjünk* 1'59"
Méra (Kolozs), Magyarosi János. Kallós Z., 1972. AP 4706i.
9. **338.** *Ne szállj perbe énvelem* 33"
Haraszi (Verőce), Batona Józsefné Istóka Mária, Sülyös Miklósné Istóka Rebeka, Sülyös Jánosné Balázs Mária. Kiss L., 1969. AP 6987a.
10. **338.** *Ne szállj perbe énvelem* 1'52"
Sárvásár (Kolozs), Ambrus Sándorné Márton Kata. Kiss L., Víg R., 1969. AP 7270c.
11. **338.** *E koporsó vas-zárja* 1'28"
Szenna (Somogy), Zóka Peti Lidia. Kiss L., Sztanó P., 1959. AP 2692b.
12. **338.** *Ne szállj perbe énvelem* 3'43"
Mélykút (Bács-Bodrog), Kovács Márton. Kiss L., 1963. AP 4620a.
13. **338.** *Ne szállj perbe énvelem* 3'15"
Lövéte (Udvarhely), tömegének. Vikár L., 1962. AP 4513b.

14. **340.** *Könyörögjünk az Istennek Szentlelkének* 57"
Haraszti (Verőce), négy asszony. Kiss L., 1969. AP 6988e.
15. **342.** *Ó mely szép útra indultam* 1'40"
Szentlászló (Verőce), Győke Illésné Kántor Mária. Kiss L., Gajnok J., 1966. AP 6013m.
16. **342.** *Ím bejöttünk nagy örömmel* 31"
Kopács (Baranya), négy asszony. Kiss L., 1968. AP 6961h.
17. **342.** *Ím bejöttünk nagy örömmel* 1'28"
Haraszt (Verőce), négy asszony. Kiss L., 1969. AP 6988f.

V/B

METRIKUS ÉNEKEK ÉS GENFI ZSOLTÁROK MAGYARORSZÁGON

1. **344.** *Dicső Szent Jánosnak ünnepét szenteljük* 2'01"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9805c.
2. **348.** *Mondjatok dicséretet* 3'10"
Haraszti (Verőce), négy asszony. Kiss L., 1969. AP 6988h.
3. **349.** *Adjunk hálát az Úrnak* 44"
Vörösmart (Baranya), Izsák Ferencné Dobszai Julianna, Mészáros Péterné Uszodi Julianna, Kovács Lajosné Babos Mária. Kiss L., 1968. AP 6949a.
4. **349.** *Adjunk hálát az Úrnak* 30"
Beret (Abaúj-Torna), Firkala Istvánné Kléri Borbála. Domokos M., Szendrei J., 1968. AP 7888e.
5. **353.** *Mint a szép híves patakra* (42. zsoltár) 1'54"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípó M., 1968. AP 6977i.
6. **353.** *Mint a szép híves patakra* (42. zsoltár) 1'23"
Körösfő (Kolozs), Péntek Jánosné Szabó Ilona. Kiss L., Víg R., 1969. AP 5076d.
7. **353.** *Mint a szép híves patakra* (42. zsoltár) 1'41"
Sárvásár (Kolozs), Ambrus Sándorné Márton Kata. Kiss L., Víg R., 1969. AP 7269a.
8. **353.** *Mint a szép híves patakra* (42. zsoltár) 54"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9828f.

9. **354.** *Uram, te nagy haragodba* (6. zsoltár) 1'07"
Kórógy (Szerém), Kis Győke Sándor. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6973g.
10. **355.** *Már odatérek, honnan testem vettem* (23. zsoltár) 1'07"
Laskó (Baranya), asszonyok csoportja. Kiss L., 1968. AP 6957h.
11. **362.** *Ó, mely boldog az oly ember* (32. zsoltár) 1'25"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6977d.
12. **356.** *Nosza, istenfélő szent hűvek* (33. zsoltár) 1'11"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6977e.
13. **356.** *A fájdalemak éles nyilai* (33. zsoltár) 1'14"
Alsóittebe (Torontál), Vukov Elemérné Soós Eszter, Varga Imréné Patai Erzsébet, Fekete Istvánné. Kiss L., 1968. AP 7052k.
14. **356.** *A Sionnak hegyén Úristen* (65. zsoltár) 57"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6978a.
15. **357.** *Hogyha felindul az Isten* (68. zsoltár) 1'57"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6978c.
16. **358.** *Miért vetsz minket így el* (74. zsoltár) 35"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6978d.
17. **362.** *Az Istenhez az én szómat* (77. zsoltár) 56"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6978e.
18. **362.** *Hallgasd meg, Izrael pásztora* (80. zsoltár) 52"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6978f.
19. **362.** *Az Úrnak irgalmát örökké éneklek* (89. zsoltár) 1'18"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Sípos M., 1968. AP 6978i.
20. **362.** *Tebenned bízunk eleitől fogva* (90. zsoltár) 2'59"
Körösfő (Kolozs), Péntek Jánosné Szabó Ilona. Kiss L., Sztanó P., 1963. AP 5072b.
21. **362.** *Tökéletes volt minden tekintetben* (108. zsoltár) 1'09"
Haraszi (Verőce). Batona Józsefné Istóka Mária, Sülyös Miklósné Istóka Rebeka, Sülyös Jánosné Balázs Mária. Kiss L., 1969. AP 6987c.

VI/A

1. **362.** *Örülök az én szívemben* (122. zsoltár) 1'02"
Haraszi (Verőce), Sülyös Palkó Miklósné Istóka Rebeka, Ferencz Ábelné Magdika Marcsit Margit. Kiss L., 1969. AP 6993g.
2. **362.** *Ó felséges Úr* (8. zsoltár) 2'51"
Visk (Máramaros), tömegének. Felföldi L., Németh I., Teszáry Zs., 1989. AP 16655h.

XVI. SZÁZADI KORÁLOK MAGYARORSZÁGON

3. **366.** *Jer, hagyjuk őt itt aludni* 38"
Szentlászló (Verőce), Győke Illésné Kántor Mária. Kiss L., 1957. AP 1826c.
4. **373.** *Mire bánkódol, ó, te én szívem* 1'14"
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Lebár L., 1966. AP 6010c.

AZ ELLENREFORMÁCIÓ KORÁNAK NÉPÉNEKEI

5. **402.** *Szűz Mária e világra nekünk* 51"
Nagybátony (Heves), csoportos ének. Borsai I., 1965. AP 5855p.
6. **402.** *Ó, szép Jézus, ez új esztendőben* 4'29"
Klézse (Moldva), csoportos ének. Kallós Z., Kiss A., Andrásfalvy B., 1965. AP 7176b.
7. **402.** *Szűz Mária e világra nekünk* 1'05"
Váraszó (Heves), csoportos ének. Dobszay L., 1967. AP 6257z.
8. **403.** *Ég, föld örök alkotója* 40"
Kecel (Pest-Pilis-Solt-Kiskүн), Szebelédi Pálné Gubics Verona. Szomjas-Schiffert Gy., 1964. AP 6188g.
9. **403.** *Mennyországnak királynéja* 1'03"
Diószin (Moldva), Benke Jánosné Benedek Rózsi. Domokos P. P., 1950. Gr 133Ab.
10. **404.** *Álla a keserves anya* 56"
Borsodszentmárton (Borsod), Szabó Júlia. Szendrei J., 1965. AP 5181f.
11. **404.** *Álla a keserves anya* 46"
Jenő (Fejér), Vinkelman Józsefné Lidermajer Mária. Kiss L., 1965. AP 5360p.
12. **405.** *Mivel már beesteledett* 1'13"
Kárásztelek (Szilágy), Bányai Józsefné Szabó Julianna. Víg R., Sztanó P., 1963. AP 4735b.
13. **405.** *Krisztus, ki vagy nap és világ* 2'02"
Tataháza (Bács-Bodrog), Tüski Antalné Oláh Margit. Kiss L., 1963. AP 4642c.
14. **406.** *Mennyországnak királynéja* 1'14"
Váraszó (Heves), id. és ifj. Sípos Albertné. Dobszay L., 1967. AP 6260o.
15. **406.** *Mennyek királyné asszonya* 1'20"
Diószin (Moldva), Benke Jánosné Benedek Rózsi. Domokos P. P., 1950. Gr 133Ac.
16. **406.** *Mikor Szűz Mária földön járt* 2'56"
Visa (Kolozs), csoportos ének. Kallós Z., 1969. AP 7118e.

17. **407.** *Ó, ki ez oltáron* 1'24"
 Galgahévíz (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), asszonyok csoportja. Borsai I., 1965.
 AP 5832g.
18. **407.** *Megfizettem én már bűneimnek zsoldját* 1'23"
 Mélykút (Bács-Bodrog), Kőrmöci Ignác. Kiss L., 1960. AP 4128c.
19. **407.** *Megfizettem én már bűneimnek zsoldját* 1'29"
 Hadikfalva (Bukovina), Orbán József. Kiss L., 1966. AP 5919c.

VI/B.

1. **408.** *Jézus szenvedéséről, bűnösök, emlékezzünk* 1'31"
 Menyhe (Nyitra), Fülöp Ferencné Kostyák Anna, Bengyák Gézáné Gál Agata,
 Liszi Gyula. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7282f.
2. **408.** *Ó jaj nékem, árvának, legszomorúbb anyának* 1'06"
 Klézse (Moldva), Szabó Mártonné Kotyorka Erzsébet. Kallós Z., Kiss A.,
 Andrásfalvy B., 1965. AP 7156a.
3. **408.** *Krisztus, én életemnek te vagy reménysége* 4'23"
 Körösfő (Kolozs), Péntek Jánosné Szabó Ilona. Kiss L., Sztanó P., 1963.
 AP 5071a.
4. **409.** *Elmúltak már minden kínjaim* 58"
 Mélykút (Bács-Bodrog), Kovács Márton. Kiss L., 1960. AP 4127b.
5. **409.** *Ó, én szegény, gyarló teremtmény* 51"
 Lacháza (Verőce), Kovács Ferencné Kola Vera, Kola Mária. Kiss L., 1969.
 AP 6994k.
6. **409.** *Ama híres Báthory házba* 2'06"
 Szentegyházfasalu (Udvarhely), Lőrinc Mihályné Vitus Ágnes. Lajtha L.,
 1942. Gr 110Aa.
7. **410.** *Hát midőn az idő őszi napokra kerül* 1'06"
 Vilyvitány (Zemplén), Pandák András. Kiss L., Keresztesi L., 1963.
 AP 4929b.
8. **410.** *Dicsőült helyeken, mennyei paradicsomba* 1'03"
 Lövéte (Udvarhely), Lázár Istvánné Egyed Róza. Forrai M., 1963. AP 7872f.
9. **411.** *A Szűz szülé szent Fiát* 34"
 Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975.
 AP 9807d.
10. **411.** *Krisztus Jézus született* 22"
 Váraszó (Heves), csoportos felvétel. Dobszay L., 1967. AP 6257o.
11. **417.** *Örülj, örvendezz, szent Szűz* 38"
 Nógrádmarcall (Nógrád), Széles Józsefné Varga Erzsébet. Kiss L., 1965.
 AP 5311g.

12. **420.** *Imé, egykor Szent István* 1'58"
Csíkrákos (Csík), Péter Sándor. Sárosi B., 1967. AP 6568d.
13. **423.** *Lehullott a Jézus vére* 1'30"
Lészped (Moldva), Farkas Istvánné „Dulló” Kiskocsis Ilona, Demeter Antalné Jánó Anna, Bálint Erzsébet. Kallós Z., Kiss A., Andrásfalvy B., 1965. AP 7188b.
14. **423.** *Lehullott a Jézus vére* 2'57"
Kárásztelek (Szilágy), Bányaí Józsefné Szabó Julianna. Víg R., Sztanó P., 1963. AP 4723d.
15. **423.** *Kiáltok én nagy mélységből* 1'26"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9828b.
16. **423.** *Ó, siralom, ó, fájdalom* 1'06"
Jánoshalma (Bács-Bodrog), Gusztonyi Jánosné Sándor Mária. Kiss L., 1963. AP 4616b.
17. **423.** *Kiáltok én nagy mélységből* 1'13"
Lacháza (Verőce), Kovács Ferencné Kola Vera, Kola Mária. Kiss L., 1969. AP 6994g.
18. **424.** *Jaj, mely hamar múlik e világ ereje* 2'04"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1976. AP 9845c.
19. **424.** *Jaj, nagy kedven tartott, szerelmes szülöttem* 1'40"
Klézse (Moldva), Szabó Mártonné Kotyorka Erzsébet. Kallós Z., Kiss A., Andrásfalvy B., 1965. AP 7155g.

VII/A

1. **425.** *Jaj, édes méhemnek* 5'08"
Pürkerec (Brassó), Szász Mártonné Kajcsa Berta. Kallós Z., 1966. AP 8181e.
2. **426.** *Áldj meg minket, Jézus* 41"
Galgahévíz (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Tóth Gáborné Zsíros Margit. Borsai I., 1965. AP 5827j.
3. **426.** *Mi gyarló emberek, kik e földön élünk* 1'38"
Barslédéc (Bars), Farkas Mihályné Mozga Franciska. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7278h.
4. **426.** *Ó áldott Szűzanya, mennyei szép rózsza* 1'02"
Klézse (Moldva), Demse Dávidné Antal Lucia. Domokos P. P., Rajeczky B., 1954. Gr 210Ba.

5. **427.** *Ím midőn mindenegket* 1'01"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9799h.
6. **427.** *S elindult már József* 3'58"
Visa (Kolozs), csoportos ének. Kallós Z., 1969. AP 7118a.
7. **427.** *Síralmas ez világ* 1'23"
Lujzikalagor (Moldva), két gyermek. Kallós Z., Kiss A., Andrásfalvy B., 1964. AP 7140e.
8. **429.** *Ki negyven nap előtt* 58"
Fáj (Abaúj-Torna), férfiak csoportja. Szendrei J., Sztanó P., 1965. AP 5843d.
9. **429.** *Szentséges szűz Mária, szép liliomszál* 1'56"
Csíkrákos (Csík), csoportos ének. Sárosi B., 1967. AP 6570a.
10. **429.** *Ó, dicső Szent József* 43"
Diószin (Moldva), Bandi Györgyné Gyurka Mária. Domokos P. P., 1950. Gr 138Bb.
11. **429.** *Üdvözlégy, Krisztusnak drága szent teste* 1'47"
Istenmezeje (Heves), csoportos ének. Dobszay L., 1967. AP 6263i.
12. **431.** *Jaj énnékem, jaj szomorú anyának* 51"
Kórógy (Szerém), Fábíán Jánosné Bozsó Julianna. Kiss L., Lebár L., 1966. AP 6009h.
13. **431.** *Seregeknek hatalmas nagy királya* 48"
Haraszti (Verőce), Sülyös Palkó Miklósné Istók Rebeka. Kiss L., 1960. AP 3745a.
14. **432.** *Szegény fejem, Uramhoz óhajt* 2'09"
Haraszti (Verőce), Sülyös Palkó Miklósné Istók Rebeka, Zucker Jánosné Istóka Mária. Kiss L., 1968. AP 6348c.
15. **434.** *Mennyből az angyal* 36"
Magyarszovát (Kolozs), gyermekek. Kallós Z., 1978. AP 13450g.
16. **437.** *Könyörülj, Istenem, én bűnös lelkemen* 36"
Jánoshalma (Bács-Bodrog), Gusztonyi Jánosné Sándor Mária, Kollár Imréné Csincsák Etelka. Kiss L., Karsai F., 1963. AP 4648e.
17. **437.** *Könyörülj, Istenem, én bűnös lelkemen* 1'06"
Lacháza (Verőce), Kovács Ferencné Kola Vera, Kola Mária. Kiss L., 1969. AP 6994l.
18. **437.** *Könyörülj, Istenem, én bűnös lelkemen* 1'18"
Maconka (Heves), Kecskés Kolocs Istvánné Kecskés Babi Regina. Borsai I., 1965. AP 5848e.

VII/B.

1. **438.** *Hol vagy, én szerelmes Jézus Krisztusom* 53"
Bácskertes (Bács-Bodrog), Janovics Jánosné Nagy Erzsébet. Kiss L.,
Sturcz J., 1969. AP 7030n.
2. **438.** *Megváltó Jézusom, megyek tehozzád* 1'48"
Bököny (Szabolcs), Barnucz Mihályné Kecán Irén. Halmos I., Rudas P.-né,
Szalay O., 1979. AP 11241a.
3. **438.** *Készen van a nyughely, melyre régen vártam* 51"
Sándoregyháza (Torontál), asszonyok csoportja. Kiss L., 1969. AP 7101d.
4. **438.** *Ó, te rettenetes keserű halál* 53"
Hadikfalva (Bukovina), Kovács Márton, Körmöci Ignác. Kiss L., 1963.
AP 4618f.
5. **441.** *Én nemzetem, zsidó népem* 1'31"
Menyhe (Nyitra), Fülöp Ferencné Kostyák Anna, Bengyák Gézőné Gál Agata,
Liszi Gyula. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7282e.
6. **441.** *Én nemzetem, zsidó népem* 1'04"
Klézse (Moldva), Demse Dávidné Antal Lucia. Domokos P. P., Rajeczky B.,
1954. Gr 210Bb.
7. **443.** *Jövel, Szentlélek Úristen* 2'05"
Kisgéres (Zemplén), csoportos ének. Kiss L., 1965. AP 5279f.
8. **444.** *Jézus, egy fő reménységem* 1'57"
Szirénfalva (Ung), Jakab Imre. Kiss L., 1958. AP 2351e.
9. **446.** *Mennyszágnak királynéja* 53"
Váraszó (Heves), id. és ifj. Sípos Albertné. Dobszay L., 1967. AP 6260m.
10. **446.** *Áldj meg minket, Atya Isten* 32"
Galgahévíz (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Tóth Gáborné Zsíros Margit. Borsai I.,
1965. AP 5827h.
11. **447.** *Mennynek királyné asszonya* 47"
Váraszó (Heves), id. és ifj. Sípos Albertné. Dobszay L., 1967. AP 6260n.
12. **448.** *Ó jöjj, ó jöjj, Üdvözítő* 1'45"
Tornyosnémeti (Abaúj-Torna), Tóth Bertalanné Kristóf Mária. Domokos M.,
Szendrei J., 1967. AP 6532j.
13. **449.** *Feltámadt a mi életünk* 1'09"
Haraszi (Verőce), négy asszony. Kiss L., 1969. AP 6988b.
14. **454.** *Krisztus Urunknak áldott születésén* 49"
Beret (Abaúj-Torna), Firkala Istvánné Kléri Borbála. Domokos M., Szend-
rei J., 1968. AP 7888b.

15. **454.** *Krisztus Urunknak áldott születésén* 55"
Karcsa (Zemplén), csoportos ének. Dobszay L., Domokos M., Szendrei J., 1972. AP 10876m.
16. **454.** *Krisztus Urunknak áldott születésén* 2'50"
Mezőkeszű (Kolozs), csoportos ének. Kallós Z., 1963. AP 6220e.
17. **454.** *Krisztus Urunknak áldott születésén* 2'20"
Sárvásár (Kolozs), Ambrus Sándorné Márton Kata. Kiss L., Víg R., 1969. AP 7269d.
18. **456.** *Szombat Szűz Mária napja* 59"
Pinnye (Sopron), asszonyok csoportja. Lajtha L., Erdélyi Zs., Tóth M., 1954. Gr 221Aa.
19. **458.** *E világot Ádám hogy elveszté* 21"
Józseffalva (Bukovina), Borbáth Jeromos. Kiss L., Sztanó P., 1963. AP 4880i.
20. **458.** *E világot Ádám hogy elveszté* 49"
Barslédec (Bars), Székel Ferencné Dubaj Mária. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7271i.
21. **460.** *Üdvözlégy, szent Szűz* 34"
Barslédec (Bars), Székel Ferencné Dubaj Mária. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7271h.
22. **460.** *Üdvözlégy, szent Szűz* 55"
Váraszó (Heves), négy asszony. Dobszay L., 1967. AP 6257n.
23. **460.** *Harmatozzatok, égi magasok* 1'22"
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Domokos M., Németh I., 1975. AP 9824b.

VIII/A.

1. **461.** *Kelj fel, keresztény lélek* 49"
Lészpéd (Moldva), Demeter Antalné Jánó Anna. Kallós Z., 1963. AP 4629b.
2. **461.** *A szent Szűznek magzatát* 53"
Váraszó (Heves), asszonyok csoportja. Dobszay L., 1967. AP 6257r.
3. **461.** *Kelj föl, keresztény lélek* 2'53"
Klészse (Moldva), Lőrinc Györgyné Hodorog Luca, Szabó Mártonné Kotyorka Erzsébet. Kallós Z., Kiss A., Andrásfalvy B., 1965. AP 7174j₁.
4. **461.** *Háromkirályok napján* 1'54"
Bozzai (Vas), Mándi Tibor, Sági Antal, Gombkötő Imre (gyermek). Békefi A., Martin Gy., Sztanó P., 1968. AP 6643d.

XVII. SZÁZADI KORÁLOK MAGYARORSZÁGON

5. 480. <i>Uram, a töredelmes szívet te szereted</i>
Kórógy (Szerém), Izsák János. Kiss L., Lebár L., 1966. AP 6011a.	49"
6. 481. <i>E mulandó világban bevégeztem életemet</i>
Tákos (Bereg), Kiss Pál. Kiss L., 1961. AP 4071e.	51"

A XVIII-XIX. SZÁZAD NÉPÉNEKEIBŐL

7. 509. <i>Ó, egek, sírjatok, kösziklák, nyíljatok</i>
Barslédéc (Bars), Székel Ferencné Dubaj Mária. Dobszay L., Rajeczky B., Szendrei J., 1970. AP 7272c.	53"
8. 509. <i>Búcsút veszek tőled, álnok, csalárd világ</i>
Szentlászló (Verőce), Győke Illésné Kántor Mária. Kiss L., 1958. AP 1895d.	1'47"
9. 540. <i>Mennyei szép virágszál</i>
Galgahévíz (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Tóth Gáborné Zsíros Margit. Borsai I., Olsvai I., 1958. AP 2946b.	1'36"
10. 544. <i>Megváltó királyunk elébe menjünk</i>
Klézse (Moldva), csoportos ének. Kallós Z., Németh I., Domokos M., 1993. AP 17817a.	1'07"
11. 604. <i>Mondj naponként és óránként</i>
Istensegíts (Bukovina), Gáspár Simon Antal. Ferenczi I., Németh I., 1975. AP 9817d.	2'42"
12. 605. <i>Feltámadt dicsőségesen</i>
Szuha (Heves), Végh Andrásné Végh Veron. Borsai I., 1969. AP 7751f.	41"
13. 605. <i>Ragyog már a szent keresztfán</i>
Ipolybalog (Hont), Nagy Géza. Kiss L., 1958. AP 2367f.	1'02"

NÉPDALOKBÓL ÚJABBAN ÁTVETT NÉPÉNEKEK

14. 661. <i>Mostan kinyílt egy szép rózsavirág</i>
Pereg (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Joó Andrásné Kátai Mária. Volly I., 1937. Gr 14Ab.	1'37"
15. 670. <i>Jelenti magát Jézus</i>
Ghymes (Nyitra), Balla Józsefné Molnár Mária. Vikár L., 1958. AP 3469e.	1'20"
15. 671. <i>Segélj el, Uram Isten</i>
Béd (Nyitra), Fülöp Imréné Gál Mónika. Vikár L., 1958. AP 3485g.	1'02"
16. 673. <i>Szent Gergely doktornak</i>
Göntérháza (Zala), férfiak. Kiss L., 1969. AP 7015c.	44"

Göntérháza (Zala), gyermekek. Kiss L., 1969. AP 7015d.

VIII/B

FÜGGELEK:

RECITATÍV DALLAMOK VALLÁSOS NÉPSZOKÁSOKBAN

Recitálás szöveghangsúlyokkal:

1. *Az egész háznép nevében* 1'06"
Büttös (Abaúj-Torna), Orehóczki Miklósné Veres Erzsébet. Domokos M., Szendrei J., 1968. AP 7882f. Háziaáldás.
2. *Szent, szent, szent a seregeknek Ura* 44"
Galgahévíz (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Tóth Gáborné Zíros Margit. Dobszay L., 1967. AP 10099d. „Szentháromság-olvasó” (a középkori magyarországi Laudes szövegével).
3. *Áldjuk az Atyát és a Fiút* 1'29"
Tornyosnémeti (Abaúj-Torna). Asszonyok csoportja. Domokos M., Szendrei J., 1967. AP 6530c. „Szentháromság-olvasó”.
4. *Egészséggel, üdvösséggel* 09"
Bélvata (Pozsony), Nagy Sándorné András Erzsébet. Szomjas-Schiffert Gy., 1965. AP 6108k. „Aprószentekelés”.

Olvasmány-tónusok liturgikus használatban és betlehemezésben:

5. *Atyámfiai, íme titkot mondok* 1'04"
Gyimesközéplek (Csík), Busulán Péter. Dobszay L., 1967. AP 7310a₃. Olvasmány házaknál tartott halotti zsolozsmában (kvint-keret).
6. *Atyámfiai, íme titkot mondok* 1'12"
Gyergyócsomafalva (Csík), Darvas Albert. Szendrei J., 1969. AP 7293f₆. Olvasmány házaknál tartott halotti zsolozsmában (kvart-keret).
7. *Dicsértessék Krisztus* 1'13"
Hadikfalva (Bukovina), Csiki Ferenc. Kiss L., 1960. AP 3104j. Betlehemes beköszöntő.
8. *Örvendj, ó áldott Izrael* 13"
Gyimesközéplek (Csík), Varga Géza Balázs. Andrásfalvy B., Kallós Z., Kiss A., 1965. AP 7205i. Betlehemes recitáció.
9. *Dicsértessék Krisztus* 1'14"
Gyimesközéplek (Csík), Antal György. Andrásfalvy B., Kallós Z., Kiss A., 1965. AP 7205e. Betlehemes beköszöntő.

10. *Dicsértessék Krisztus – Egészséggel gazda – Ó Istennek anyja – Glória, glória* 2'24"
Andrásfalva (Bukovina), Mátyás László („király”), Sebestyén Ádám („Szent József”), Sebestyén István („angyal”), Sebestyén Antalné („Szűz Mária”). Kiss Lajos, Sztanó P., 1966. AP 6275b, c, f₂. Betlehemes beköszöntő és párbeszéd-részletek (az egész betlehemes megjelent: Rajeczky B.: Hungarian Folk Music 2.)

11. *Glória, glória* 33"
Iharosberény (Somogy), Lakatos Bálint. Eperjessy E., 1962. AP 4890b.

Népies zsoltártónusok:

12. *Elküldték Jakabot, arassa le a zabot* 2'17"
Ghymes (Nyitra), Balla Józsefné Molnár Mária. Kiss L., 1969. AP 8000f. Mesemondás zsoltár-tónuson (vö. 8. tónus).
13. *Mondá az Úr az én Uramnak* 1'31"
Tornynosnémeti (Abaúj-Torna), csoportos ének. Domokos M., Szendrei J., 1967. AP 6527b₂. 109. zsoltár, népi zsoltártónus.
14. *Harmatozzatok, egek, onnan felül* 1'17"
Menyhe (Nyitra), Fülöp Ferencné Kostyál Anna, Bengyák Gézané Gál Agata. Dobszay L., Szendrei J., Rajeczky B., 1970. AP 7281b. Rorate-introitus népi zsoltártónuson.
15. *Hálákat adok neked, Uram* 1'33"
Tornynosnémeti (Abaúj-Torna), csoportos felvétel. Domokos M., Szendrei J., 1967. AP 6527b₃. 110. zsoltár, népi zsoltártónus.
16. *Uram, siess segítségemre* 37"
Tornynosnémeti (Abaúj-Torna), csoportos felvétel. Domokos M., Szendrei J., 1967. AP 6527b₁. Vecsernye-kezdő fohász, népi zsoltártónus.
17. *Könyörülj rajtam, Istenem* 29"
Gyergyócsomafalva (Csík), Darvas Albert. Szendrei J., 1969. AP 7294a₉. 50. zsoltár, népi zsoltártónus.

Litánia-dallamok:

18. *Szentséges Szűz Mária* 1'08"
Galgahévíz (Pest-Pilis-Solt-Kiskún), Tóth Gáborné Zsíros Margit. Borsai I., Kerényi Gy., 1956. AP 1668f.
19. *Uram, irgalmazz nekünk* 0'57"
Szabófalva (Moldva), Antoci Antalné Szeszku Barbara. Szendrei J., 1969. AP 7296b.
20. *Uram, irgalmazz nekünk* 53"
Béd (Nyitra), Fülöp Imréné Gál Mónika. Dobszay L., Szendrei J., Rajeczky B., 1970. AP 7275e-f.

Invokációk:

21. *Pásztorok, keljünk fel* 42"
Gyimesközéplak (Csík), csoport. Andrásfalvy B., Kallós Z., Kiss A., 1965.
AP 72051.
22. *Temetés részlete, siratás és invokációk* 3'17"
Gyimesközéplak (Csík). Dobszay L., 1967. AP 7308c-e.

Versmondás (ütempáros mondókával keveredve):

23. *Mivel már közelgett* 28"
Nógrádmegyer (Nógrád), Kukucska Jánosné Novodonszky Mária. Szabó
A.-né, Kerényi Gy., Kammerer L., 1955. AP 1382a. „Ostyahordás”.
24. *Békesség hirdető Istennek angyala* 23"
Őrhalom (Nógrád), Hegedűs Ignácné Hegedűs Erzsébet. Kerényi Gy., Gá-
bor J., Kistétényi M., 1956. AP 1613e. „Ostyahordás”.
25. *Minekünk áldása* 1'21"
Tápe (Csongrád), Török Ferencné Molnár Viktória. Péczely A., Kertész Gy.,
1955. AP 1284d. Pünkösddőlés részlete.

Fotókész anyagról a nyomdai kivitelezést végezte:
9722802 AKAPRINT Kft. F. v.: Lajtai Ferenc